

fen) skulde formaas til at jævne et Punkt i Klagen til Rigsdagen. Konsul Clausen har aldrig med et Ord talt til ham derom." — Strömberg har ikke villet tiltræde Sørensens Forklaring; han har dog erkendt, at der med Hensyn til den Understøttelse, som han tilfagde Sørensen hos Clausen, blev udførlig talt imellem ham og Sørensen om dennes Stilling i Anledning af Valget, og at han har yttret til Sørensen, at „han tvivlede om, at Konsulen vilde indlade sig paa Sligt (s: Understøttelse), saalænge Valgsagen ikke var afgjort." — Clausen har bekræftet, at Sørensen først paa hans Ordre fik 10 Kr. i hans Kontor, og senere, efter at Sørensen i Kontoret havde fortalt, hvad han havde berettet Byfogden, et større Beløb, og han har ladet tilføre Retsprotokollen, at „han udtrykkelig har udtalt for Sørensen, at det var uden nogetsomhelst politisk Hensyn, at han vilde hjælpe ham."

Forsøret indeholder ogsaa mange Underføgelser om den Valgbevægelse, der blev sat i Værk fra Herregaardene i Kredsen.

Forvalter N. B. Madsprang af Juelsberg har forklaret, at hans Fader, Forpagter paa Juelsberg, Madsprang, gav ham en Skrivelse, understrevet af denne, dateret den 2den Januar 1879 og saaledes lydende,

„Følge Folkethingsvalget imorgen den 3die var der et Valgforeningsmøde forleden i Nyborg, hvor det vedtoges, at der skulde virkes for, at der kunde samles Stemmer om en Folkethingsmand, der vilde forhandle med Landstinget og Regjeringen, der til stor Skade for Landet i de sidste 6 Aar har viist sig ikke at være Tilfældet, hvorved Folkethinget tilsidst maa tabe hele sin Indflydelse paa Landets Styrelse. Ikke alene er saaledes de mange Penge, Rigsdagen koster aarlig Landet, aldeles spildt, men ingen Reformers eller nyttige Love blive førte igjennem. Folkethinget har hidtil kun sat sig det Formaal, at Ministerriet skal dannes alene efter dettes Hoved og gjort Kongen, Regjeringen og Landstinget umyndige, hvilket det dog har viist sig, det ikke kan opnaa.

Uden en ordentlig Forhandling mellem de saakaldte Venstre og Høire, vil hele Rigsdagssamlingen være aldeles omsonst.

Bed ovennævnte Møde blev det vedtaget at formaa N. Christiansen, en Søn af Gaardmand Christian Nasuusens i Nyalinge, til at stille sig. Hans Udtalelser og hans Færden som privat Mand giver Sikkerhed for, at han vil forhandle baade med Landsting og Regjering.

Jeg vil nu herved spørge Eder, om I vil med Eders gamle Husbond give Christiansen Eders Stemme og her tegne Eders Navne ved Edens af mit, da jeg gjerne vilde vide, hvor Mange og hvem der vil stemme for Christiansen.

Da Sagen jo er af Vigtighed for hele Landet, at der mødes talrigt, og det rette Valg bliver gjort, vil jeg ligefuldt give Daglesen"

med det Paalag at oplæse den for Arbejderne. Skrivelsen blev oplæst for Arbejderne — formentlig 14 —, men der var Ingen, der tegnede deres Navne eller yttrede Noget.

Lehnbaron Gølk paa Hølkenshavn har forklaret, at han nogle Dage før Valget sagde til sin Skovrider, om han vilde sige til samtlige Skovarbejdere, at, da det var baade deres Ret og Pligt at benytte deres Stemmeret, ønskede han, at de skulde gaa ud at stemme. En lignende Anmodning gav Baronens sin Ladefoged med Hensyn til Husmændene.

Skovrider Emmeluth af Hølkenshavn har forklaret, at han havde modtaget det af Baronens omforklarede Paalæg til Skovarbejderne, og at han ved at bringe Arbejderne dette Budskab har udtalt til dem, at de jo nok vidste, at Baronens stemte til Høire, og henstillede til dem, om de ikke troede heri at kunne følge Baronens, der Aar ud og Aar ind gav dem Arbejde.

Forvalter Høst af Orbællunde har forklaret, „at han nogle Dage før Valgdagen spurgte de forsamlede Arbejdere paa Gaarden, om det var deres Agt at tage ind til Valget. Dertil svarede de alle, at de ikke agtede at tage derind for at spilde Tid og Dagløn paa saadant noget Plant. Da han havde faaet dette Svar, yttrede han, at det glædede ham at høre, da han vidste, at Justitsraaden (Gieren af Orbællunde) havde besluttet, at han ikke længere vilde have Nogen i sit Arbejde, som stemte paa Lange."

Skovrider Bedel af Raunholt har forklaret, at han nogle Dage før Valget „spurgte de ved Skovarbejdet forsamlede Arbejdere, 12 i Tallet, om, hvem de agtede at stemme paa paa Valgdagen, idet han paa Grund af den store Interesse for dette Valg fra begge Sider havde Interesse af at erfare, hvor mange af Arbejderne der vilde stemme paa Christiansen. Forpagter Petersen af Stupendrup fulgte med og indlød sig i Samtale med Arbejderne og søgte ad Overbevisningens Vej at gjøre det klart for dem, hvad der talede for Ustfælgigheden af at faae en Høiremand valgt. Skovrideren rettede, som sagt, kun det Spørgsmaal til dem, om hvem de vilde stemme paa, og forsaavidt de derpaa gav noget Svar, hvilket ikke Alle gjorde, optegnede han det i sin Notebog, for at kunne huske det. Ved saaledes at have optegnet det, ved han ogsaa med Bestemthed, at han kun talede med 12 stemmeberettigede Arbejdere i denne Valgkreds. Han yttrede ikke Nogetsomhelst om, at Arbejdet vilde blive taget fra dem, hvis de stemte paa Lange. 1 eller 2 Dage efter hændtes det, at en Arbeidsmand spurgte ham, om Meningen var, at de, som stemte paa Lange, skulde afstediges fra Arbejde; hertil svarede han blot, at det vidste han ikke Noget om, men man kunde jo ikke vide, hvad Ordre han i denne Henseende kunde faae; derimod maa han paa det Bestemteste benegte ved denne eller ved nogen